

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 2 października 2018 r.

Poz. 4982

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.722.2018 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 25 września 2018 r.

Rada Miejska w Wieruszowie

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność:

§ 1. uchwały nr LXVII/467/2018 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom niewymienionym w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz dla pedagogów, logopedów, psychologów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych i zniżek godzin dla dyrektorów szkół i innych nauczycieli, którym powierzono funkcje kierownicze zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wieruszów.

Uzasadnienie

W dniu 12 września 2018 r. do Rady Miejskiej w Wieruszowie wysłano zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego dotyczącego ww. uchwały. Mając na uwadze unormowania art. 42 ust. 3 i 42 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.) organ nadzoru wskazał zastrzeżenia co do zapisów § 1 ww. uchwały.

W wyjaśnieniach udzielonych 15 września 2018 r. przez Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wieruszowie poinformowano, że nie podzielono wątpliwości organu nadzoru dotyczących zapisów § 1 ww. uchwały. Wskazano, że ustawodawca, określając kompetencję organu prowadzącego, nie wskazał szczegółowych warunków ustalania wymiaru obniżek lub zwalniania z obowiązku realizacji zajęć dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze. W ocenie Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wieruszowie ustawodawca nie sprecyzował, w jaki sposób rozmiar obniżek zastosowanych przez organ powinien być przedstawiony w uchwale, a tym samym nie wprowadził w tym zakresie żadnych ograniczeń. W związku z tym wybrana przez Radę Gminy w Wieruszowie metoda powinna zostać uznana za w pełni dopuszczalną. Powołano również podobne rozwiązania przyjęte w gminach znajdujących się poza województwem łódzkim, a więc będących poza zakresem nadzoru Wojewody Łódzkiego.

Organ nadzoru nie podziela ww. argumentów Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wieruszowie i prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Ustawodawca w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela jednoznacznie określa tygodniową liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych nauczycieli wymienionych w tabeli zawartej w ww. ustępie. Określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela należy, zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 3 te same ustawy do organu prowadzącego szkołę lub placówkę. Zgodnie z regułami wykładni

systemowej należy, zdaniem organu nadzoru, przyjąć, że racjonalny ustawodawca uniemożliwił jakiegokolwiek ingerowanie w tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin w stosunku do nauczycieli wymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela.

Przechodząc do kwestii obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły podstawowej oraz przedszkola, ustawodawca w art. 42 ust. 6 ustawy Karta Nauczyciela używa zwrotów „obniża” i „zwalnia” w stosunku do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dotyczącego wymienionych w tym ustępie stanowisk. Przedmiotowa uchwała nie dotyczy zwolnień, lecz wyłącznie obniżek, w związku z tym należy poddać analizie znaczenie słowa „obniżyć”. Zgodnie ze Słownikiem Języka Polskiego PWN „obniżyć” oznacza m.in. „spowodować zmniejszenie czegoś pod względem wysokości, liczby, nasilenia, znaczenia lub wartości” [źródło: <https://sjp.pwn.pl/sjp/obnizyc;2491764.html>]. W świetle powyższego oraz zapisów art. 42 ust. 3, art. 42 ust. 6 oraz art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela zdaniem organu nadzoru nie można zgodzić się z wyjaśnieniami Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wieruszowie, że wybrana przez Radę Gminy w Wieruszowie metoda powinna zostać uznana za w pełni dopuszczalną. Na podstawie art. 42 ust. 6 ww. ustawy, dyrektor i wicedyrektor szkoły realizują zajęcia w obniżonym wymiarze w stosunku do obowiązującego, bądź też są w ogóle zwolnieni z obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Oznacza to, że w przypadku obniżenia nauczycielom zajmującym stanowiska kierownicze w szkole tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć przez odpowiednio radę gminy, radę powiatu, sejmik województwa, stosownie do kompetencji zawartej w art. 42 ust. 7 pkt 2 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela, tygodniowy wymiar zajęć po obniżce staje się ich tygodniowym obowiązkowym wymiarem. Przyjęty w ww. uchwale „tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych” wykracza poza zakres delegacji wynikającej z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela.

Ponadto należy podkreślić, że upoważnienia do podjęcia uchwał, zawarte w art. 42 ust. 7 ustawy Karta Nauczyciela odpowiadają dyspozycji przepisu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów administracyjnych, z tego względu uchwały te należą do aktów, które Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zalicza do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Takie zaliczenie pociąga za sobą konsekwencje w postaci konieczności odnoszenia do nich (i spełniania przez nie) wszystkich zasad charakteryzujących tworzenie i obowiązywanie systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego, przede wszystkim zaś zasady prymatu ustawy w hierarchii aktów prawnych i zasady, że wszelkie inne akty prawotwórcze mogą być stanowione wyłącznie na podstawie upoważnienia zawartego w ustawie. W stosunku do aktów prawa miejscowego zasady te wyraża art. 94 Konstytucji RP. Zaakcentowano również, że upoważnienie nie może opierać się na domniemaniu objęcia swym zakresem materii w nim niewymienionych, nie podlega wykładni rozszerzającej ani celowościowej (wyrok WSA w Opolu z dnia 10 maja 2011 r., sygn. akt II SA/Op 82/11).

W sytuacji, w której przedmiotowa uchwała w istotny sposób narusza art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Zbigniew Rau

Do wiadomości:

Burmistrz Wieruszowa